

Az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2024. évi 2. számából a *Tanulmányok* rovatban megjelent cikkeket ajánljuk figyelmükbe.

Steklács János: Az olvasási fluencia fogalma és jelentősége az olvasástanítás rendszerében. Egy feltáró kutatás elméleti háttere és a paradigmaváltás kérdései

Az olvasási fluencia, az olvasás folyékonysága az elmúlt két évtizedben a tudományos érdeklődés középpontjába került. A kutatási eredmények több ország oktatási rendszerének gyakorlatában meghonosodtak, jelentősen hozzájárulva az olvasástanítás és az olvasástanulás folyamatának, rendszerének sikeresebb működéséhez, fejlődéséhez. A kutatások rávilágítottak arra, hogy az olvasási fluencia az olvasási képességek, részképességek rendszerében meghatározza a szövegértő olvasást. A tanulmány áttekinti az olvasási fluencia legfontosabb elméleti kérdéseit, részterületeit, elemeit. Majd kitér arra a kérdésre, hogy a téma hogyan illeszkedhet a hazai olvasástanítás paradigmarendszerébe. Végül pedig bemutatja az első hazai, viszonylag nagy mintán elvégzett felmérés tervezésének, lebonyolításának a kérdéseit, jellemzőit.

Ha érdekli a vizsgálat, olvassa el az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2024. évi 2. számában megjelent tanulmányt!

<https://doi.org/10.21030/anyp.2024.2.1>

Szenczi Beáta – Fejes József Balázs – Vígh Tibor – Hódi Ágnes – Tary Blanka: Javaslatok a szövegértés tantárgyakba ágyazott fejlesztéséhez – az olvasási motiváció támogatása II.

A tanulmány első része az olvasási motiváció elméleti alapjait tekintette át. A második rész a nemzetközi szakirodalom alapján javaslatot tesz hét olyan alapelvre, amelyek a mindennapi osztálytermi gyakorlatban az olvasási motivációt támogatják. Ezek a következők: (1) célok kitűzése, (2) tapasztalatszerzés és az előzetes ismeretek aktiválása, (3) érdekes szövegek alkalmazása, (4) autonómiatámogatás, (5) kompetenciaérzés és a pozitív énkép támogatása, (6) szociális motívumok és a kollaboráció támogatása és (7) megfelelő értékelési eljárások alkalmazása. Az egyes alapelvek megvalósítását gyakorlati ötletek segítik. Az alapelvek minden olyan tantárgyi tartalomhoz hozzákapszolhatók, amelyek írott szövegek tanulói feldolgozására épülnek.

Ha olvasna az olvasási motivációt erősítő gyakorlatokról, a figyelmébe ajánljuk az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2024. évi 2. számában megjelent tanulmányt.

<https://doi.org/10.21030/anyp.2024.2.2>

Szabó Gergely – Boda Kata – Marczell Soma – Bodó Csanád: *Kollaboratív írás a tanárképzésben: egy részvételi pilotvizsgálat tanulságai*

A kollaboratív írás két vagy több alkotó aktív részvételét jelenti egyetlen szöveg létrehozásában. Az oktatás általában a szövegírásra egyetlen szerző magányos tevékenységeként tekint, amelyhez egyéni íráskészségre van szükség. A kollaboratív írás technikája és pedagógiai módszere azonban arra világít rá, hogy az íráson keresztül fejleszthető az együttműködési képesség, a közös tevékenységen keresztül pedig javítható az egyéni írásbeli teljesítmény is. A tanulmány egy részvételi pilotvizsgálatot mutat be. A vizsgálatban tanár szakos egyetemi hallgatók maguk gyakorolták a reciprok kollaboratív írás technikáját narratív szövegek megalkotásakor. Elemezték részvételüket az írás folyamatában, és megtervezték a módszer alkalmazását saját tanári praxisukban. A tanulmány egyfelől mérőeszközöket ismertet a kollaboratív írás folyamatának és eredményességének a vizsgálatára. Másfelől arra keresi a választ, hogy az íráseseményeken részt vevő hallgatók viszonya az íráshoz hogyan változik a beavatkozás során.

Ha kíváncsi a kutatás eredményeire, látogasson el az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat oldalára, a 2024. évi 2. számhoz!

<https://doi.org/10.21030/anyp.2024.2.3>

A következőkben az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2024. évi 2. számából a *Műhely* rovatban megjelent cikkeket ajánljuk figyelmükbe.

Sz. Tóth László: *Egy 10 éves vitaklub története és jó gyakorlatai*

A vitának, a vitatkozásnak több ezer évesek a hagyományai. A vitakultúrának társadalmi jelentősége van, ezért fontos, hogy fejlesztése kiemelt cél legyen az iskolában is. A tanulmány foglalkozik a vita társadalmi szerepével, a szabályaival, a vitaklubok céljaival, a vitavezető feladataival. Részletesen taglalja az iskolai vita főbb formáit, a közösségi és a versenyvitát. Kitér röviden az iskolai vitaklubok országos előzményeire, a disputamozgalom elindulására és néhány vitaversenyre. Bemutatja az Apáczai disputakör céljait és programjait, valamint az elmúlt tíz év jó gyakorlatait. Részletesen ír a vitatáborok tematikájáról és azokról a gyakorlatokról, amelyeket eredményesen alkalmaznak a diákok vitakultúrájának a fejlesztésére. Az írás konkrét gyakorlati példákkal más iskoláknak is motivációt kíván ahhoz nyújtani, hogy vitaklubot alapítsanak, vitatáborokat szervezzenek.

Ha szeretné megismerni a vitakultúrát fejlesztő jó gyakorlatokat, megtalálja őket az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2024. évi 2. számában.

<https://doi.org/10.21030/anyp.2024.2.4>

Major Tünde Kármén: *Az érzelmi intelligencia fejlesztése az óvodai anyanyelvi nevelésben*

A nyelvi-kommunikációs képességek szerepe a nevelés-oktatás rendszerében kimagasló. Mértékük a tanítás és a tanulás folyamatában befolyásolja az eredményességet – akárcsak az emocionális állapotok felismerése, meghatározása és az önirányítás elsajátítása. Az óvodában a pedagógusok bármely spontán kialakuló vagy tudatosan tervezett folyamatban alakítják a háromtól hét éves gyermekek anyanyelvi és kommunikációs képességeit, érzelmi intelligenciáját. A tanulmány összegzően ismerteti az óvodai anyanyelvi és érzelmi nevelés célját, feladatait és sajátosságait. Bemutatja, hogy a Gordon-módszer eszközeinek az érvényesítése és gyakorlása milyen formában járul hozzá a nyelvi-kommunikációs képességek fejlesztéséhez az óvodapedagógusok mintaadó tevékenysége és segítségnyújtása révén. Gyakorlatban alkalmazható játékokat sorakoztat fel, amelyek az óvodai csoport szokásrendszeréhez illeszkedve hozzájárulhatnak az érzelmek tudatos kifejezéséhez, a szókincs gazdagításához. Végül pedig egy foglalkozásvázlatot közöl, amely szemlélteti, hogy a papírszínház és az anyanyelvi fejlesztő játékok bevonása miként járul hozzá az óvodáskorú gyermekek kommunikációs kompetenciáinak az alakításához.

Az óvodai nevelés iránt érdeklődőknek ajánljuk az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2024. évi 2. számában megjelent írást.

<https://doi.org/10.21030/anyp.2024.2.5>